

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku A. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 lipca 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego
kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) uwzględnił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. i zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 grudnia 2015 r. przez ustalenie niepodlegania przez A. G. obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania działalności gospodarczej od dnia 1 czerwca 2013 r. Sąd ocenił, że zgłoszona do ubezpieczeń społecznych działalność polegająca na sprzedaży detalicznej przez internet, przynosząca w 2013 r. dochód w kwocie 95,93 zł, a w 2014 r. 27,77 zł, nie miała charakteru zarobkowego, w związku z czym nie stanowiła tytułu ubezpieczenia.

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła błędną wykładnię art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 i w związku z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.) oraz art. 8 ust. 6 tej ustawy w związku z art. 2 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 584) przez przyjęcie, że "w spornym okresie nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z uwagi na rzekome faktyczne nieprowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej" oraz niewłaściwe zastosowanie art. 6 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej polegające na błędnej ocenie racjonalności rozpoczynania prowadzenia działalności gospodarczej w ostatnim miesiącu ciąży, a także art. 6 k.c. w związku z art. 33 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przez nałożenie na nią ciężaru udowodnienia prowadzenia działalności gospodarczej przeciwko domniemaniu prawdziwości danych wpisanych do CEIDG. W ocenie skarżącej, Sąd drugiej instancji naruszył także przepisy postępowania, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. "przez dokonanie oceny zgromadzonego w toku niniejszego postępowania materiału dowodowego w sposób niekompletny, powierzchowny i sprzeczny z zasadami logiki formalnej, w tym całkowicie dowolną jego ocenę".

Zdaniem skarżącej istnieje powód przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej, gdyż zaskarżone orzeczenie zostało wydane w wyniku widocznej bez głębszej analizy prawniczej oczywiście błędnej wykładni art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Skarżąca wskazała na utrwalone w judykaturze stanowisko, że o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje rzeczywiste osiągnięcie zysku, lecz wystarcza zamiar jego osiągnięcia oraz kryterium subiektywne w postaci dążenia danego podmiotu do osiągnięcia zarobku przez wykonywanie określonej działalności; ponoszenie strat nie pozbawia statusu działalności gospodarczej.

Organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącej na jego rzecz kosztów

postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od strony wykazania oczywistości naruszenia prawa widocznego przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wykraczania jednak poza obszar związania Sądu Najwyższego ustalonymi w sprawie faktami i zakazu konfrontowania oceny dowodów (por. art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W związku z tym z argumentacji wniosku należy wyłączyć zarzuty opisane w uzasadnieniu wniosku jako naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i stwierdzić, że niedopuszczalna w zakresie tego zarzutu, skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, zgodnie z którym rozpoczynanie i utrzymywanie przez rejestrującego działalność gospodarczą stanu, w którym możliwe do osiągnięcia dochody są znikome w relacji do ponoszonych kosztów, wykracza poza normalne granice ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2018 r., II UK 413/27, niepubl.). Zarejestrowanie natomiast działalności gospodarczej i towarzyszące temu zadeklarowanie nieznajdującej pokrycia w zyskach wysokiej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne, ze świadomością przy tym istnienia przeszkód w prowadzeniu tej działalności, może wskazywać nie na intencję podjęcia i wykonywania zarobkowej działalności gospodarczej o charakterze ciągłym, lecz o włączenie się do systemu ubezpieczeń społecznych w celu uzyskania wysokich świadczeń (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2016 r., I UK 455/15, niepubl. oraz z dnia 6 kwietnia 2017 r., II UK 98/16, niepubl.).

Skarżąca prowadziła działalność o pewnych cechach działalności gospodarczej, lecz generującą straty wynikające z marginalnego zakresu przedsięwzięcia oraz opłacania najwyższej zadeklarowanej składki ubezpieczeniowej. Nie utrzymywała się z prowadzenia tej działalności, co *a limine* wyłączało możliwość spełnienia się po jej stronie ryzyka ubezpieczenia

chorobowego i wyłączało traktowanie jej jako podmiotu ubezpieczenia społecznego. Zgłoszenie w takich okolicznościach akcesu do ubezpieczenia chorobowego wypaczało istotę tego ubezpieczenia, zyskując charakter wykupu ubezpieczenia właściwego dla ubezpieczeń gospodarczych.

W tych okolicznościach nie służy uzasadnieniu oczywistości skargi i nie jest przekonujące odwoływanie się przez skarżącą do poglądów orzecznictwa i doktryny w kwestii określenia cechy decydującej o zarobkowym charakterze jako elemencie definicji ustawowej przewidzianej w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Ostatecznie skarżąca nie wykazała, że zaskarżone orzeczenie jest ewidentnie błędne jako ferowane z oczywistym naruszeniem prawa i z tych przyczyn nie powinno funkcjonować w obrocie prawnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., IV CSK 162/08, niepubl.).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z orzeczeniem o kosztach przedsądu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.